

CATALUNYA SOCIAL

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: BAIX ST. PERE, 1, 3 i 5, BARCELONA APARTAT 273
TELEF. 1114

Els sants Reis han passat...

Ja ha passat la festa solemne dels infants. La terra s'ha aclarit, han brillat les estrelles i els Reis amb llur seguici han davallat del cel. Els infants bon punt s'esparpellà el dia obriren balcons i finestres per a delectar-se contemplant els presents dels sants Reis, perfumats d'innocència i molls de rosada. Els homes també havien d'haver posat la sabateta al balcó, per a que els bons Reis, compadits de nosaltres, ens haguessin donat les coses que ens manquen.

Potser a alguns polítics els hi haurien donat patriotisme; als obrers amor al treball; als patrons una mica de claror per a que veiessin que els obrers son germans seus; als periodistes una visió clara de les coses per a que convertissin la seva professió en un sacerdot; a determinats elements una mica de disciplina; a certes institucions un tractat de moral per a que refusin els diners producte del joc; als malparlats educació per a que no profanin la santetat de la paraula; a les autoritats energia i austeritat, i als governants seny i prudència.

Potser d'aquesta manera hauriem aconseguit aturar la descomposició social que ens porta a la decadència. La indiferència és un dels mals més terribles que pot patir un poble. Som indiferents i no ens preocupem de cercar i conèixer l'origen del mal que atura el moviment ascendent del nostre poble.

Encara que no més fos per egoïsme ens en hauriem de preocupar. Abans el nostre poble, bona o dolenta, tenia una vibració. En els moments de forta actuació donava una sotragada que feia trontollar tota la ciutat. Els directors del moviment obrer s'aprofitaven d'aquest apassionament, d'aquesta vibració, i endegaven les aigües cap al seu molí. Avui diriau que el poble és mort. Hi ha gent que se'n alegra d'aquesta quietud. Nosaltres no. Es que volem dir que enyorem les vagues revolucionàries, els crims sindicalistes i les revoltes que feien trontollar la nostra economia? Gairebé no cal contestar aquesta pregunta, car hem donat proves paleses que som fonament cristians. Combatem el quietisme, perquè no ens plau la pau dels cementiris. Si els obrers s'haguessin convençut que per endegar el problema social calen solucions jurídiques i que cal actuar sempre dintre de la legalitat, fariem voleiar les campanes en senyal de festa. L'obrer no actua perquè ha sentit en el seu cor la fiblada del desengany. Els directors del sindicalisme l'han traït i l'han enganyat. No cal, doncs, alegrar-nos-en d'aquesta pau enganyadora, perquè si analitzem serenament els fets, veurem que s'han engroït les files anarquistes. L'anarquia és el port en el qual es refugien els obrers que han perdut els ideals i no creuen en l'actuació dels homes. A Alemanya i a Rússia sonen noms d'anarquistes catalans. Cal, doncs, donar a l'obrer un ideal noble i una bandera honrada. Deixem-lo moure i lluitar dintre de la llei. Deixem-lo organitzar per a que sigui fort i pugui fer triomfar sense violències ni convulsions socials, les reivindicacions que siguin justes.

EL QUE PASSA

ESPANYA ENDINS

El viatge del ministre de la Guerra al Marroc no ha respost a l'espectació que causà el seu anunci, ni al reclam de periodistes i de preparatius amb que es va empendre.

El rescat dels presoners era cosa descontada com a fruit d'aquest viatge, i fins es deia que la pau seria sa segona conseqüència. Hi hagué diaris que anunciaren que el mateix Rei anava a sortir per a Melilla a fi i efecte de rebre personalment als cautius redimits.

El cert és que el Ministre viatger no's recatava de dir al soldats «que ben prompte podrien tornar a Espanya». Això ens consta positivament.

Tot s'ha esvaït com fum.

Què ha passat per a que això succeís així, i s'hagi canviat tant ràpidament la pel·lícula d'aquest cine de sorpreses?

Tenim entès que les negociacions s'han romput, i no per culpa del Govern espanyol, sinó perquè Abd-el-Krim no està tant ben convençut de la força d'Espanya com del seu dret en aqueixa empresa bèl·lica.

Potser necessitava la nova empena cap a Dar Drius que acaba de dar-se per dos fortes columnes de nostre exèrcit, per batre el seu orgull i posar-lo en camí de raó.

En quant a que el sobtat retorn d'En Lacierva obeeix a la violentíssima campanya que contra ell fa un diari militar i, embolicats amb el seu paper, certs organismes dels quals el poble ja n'està fins a la coroneta, no ho volem creure. Tenim massa bon concepte d'aquest Govern per a suposar-lo capaç de capitular davant de certes imposicions, molt menys ara en que els fantasmons de trompeteria no fan por a ningú, i certes fams sofreixen eclipses que semblen definitives.

Fa alguns dies que's nota cert malestar en les masses obreres més importants i treballadores, com son les ferroviàries i les mineres. Ja s'han iniciat algunes protestes. i s'ha plantejat una vaga quelcom sorollosa: la dels ferroviaris de Castella a Portugal.

Confiam en que s'imposarà el seny a patrons i a obrers.

El partit dit dels idòneos té ja decidida la substitució del infortunat senyor Dato per

el senyor Sánchez Guerra, que ha desbancat a una pila de pretendents al càrrec: Sánchez Toca, Bugallal, Lacierva, Burgos y Mazo i altres personatges polítics. Avui tothom se sent capaç per a ser cap d'un partit.

Això, i la necessitat de que el dejuni dels liberals no es prorrogui indefinidament, com va en camí de succeir, fa que's noti el que'n diuen els ben enterats *mar de fons* a la política espanyola, qual primordial objecte és, com ja se sap, «donar de menjar al que té fam», si és dels de dins, que els de fora...

ESPANYA ENFORA

Quan el conflicte entre el Perú i Xile s'ha posat en vies de solució, vet'aquí que'n sorgeix un altre de més aprop entre Itàlia i Iugoslàvia.

Sembla que Itàlia ha prés massa seriosament l'hegemonia dels Balcans, que vol exercir sense prous títols ni les degudes forces.

La declaració feta per Nitti a En Cambó respecte a la posició de les potències continentals en la futura Europa (Alemanya al cap, després Itàlia, en tercer lloc França, etzètera), dona cabal idea de les aspiracions i de les il·lusions italianes. La victòria es veu que també se l'hi ha pujat al cap a la nostra ben volguda germana, el mateix que a les seves companyones de guerra. Cal que totes es deixin de somniar i plantin ben forts els peus a terra, que sinó, la realitat, molt dura encara, les ensenyarà a viure...

França ha vençut a Anglaterra en la qüestió dels submarins i dels armaments terrestres. De la famosa Conferència de Washington, per ara, sols sura la limitació en els grans acorassats i la distribució d'influències al Pacífic.

En quant a Xina, no vol deixar en pau aquell cèlebre adagi que posa als xinos com la gent més fàcil d'enganyar. No's fia del Japó, ni dels Estats Units, ni de ningú. Va deixondint-se d'aquell sònn mil·lenari que la deixà mils imils anys enrera, al marge de l'història.

Ai del dia que despertí del tot, com el Japó!

El jugador i la família (*)

En el moment d'ara, tot justament ens toca presenciar la més vergonyosa catàstrofe moral que podia succeir a nostra terra: la capitulació de les autoritats, dels ciutadans de prestigi, i de les corporacions més respectables de Barcelona, caigudes en el parany dels jugadors que han sobornat la consciència pública comprant el dret a la disbauxa, comprant el dret al joc, el dret al vici, a canvi de donar als hospitals i assils i altres institucions benèfiques unes subvencions que els hi faràn el mateix profit de menjar pà amb metzines, perquè seràn diners maleits, diners d'infàmia, diners robats, que duràn mala sort a qui els toqui. Aquesta operació de bolxevisme conservador, feta per gent de la dreta, espatlla molt més l'ordre social que el mateix sindicalisme, perquè el socalista és un enemic descarat, mentres que els jugadors i sos beneficiaris obren bretxa a traïció; el cas supera la dita famosa del Don Juan de Robres, perquè aquell personatge primer va fer els pobres i després l'hospital, i ara faran aquí l'hospital i els pobres tot a la vegada. Doncs bé, aquest desgraciadíssim moment actualisa un tipus representatiu de la fallida de la família entre els rics: el jugador. No sé si és encara més odiós que un assassí de cantonada, perquè aquest tal volta no ha tingut medís d'elevat-se, mentres que el jugador aristocràtic ha nascut en família poderosa. El jugador supera i deixa enrera tots els altres vicis, i els engloba i sintetitza amb el seu vici propi. Té diners, temps, energies, facultats; podria esmersar-ho en bé del pròxim, si li haguessin ensenyat. Com que no li han ensenyat, perquè a la seva família aquella voluntat constant i perpètua d'atendre al pròxim no funcionava, vet aquí que diners, temps, energies i facultats es perden en l'abim del joc, d'una manera estèril i vergonyosa per a ell i per a la societat. La família del jugador, se'n va cap a la ruïna, però es que ell ja és el fruit d'una família moralment arruinada.

El jugador — com el solter vell (aquest últim salvades algunes excepcions honorífiques) — son tan perjudicials, que la seva existència sola es disolvent. Perquè ell és ric, i com a tal visible, i fa a la societat la injúria permanent del seu mal exemple, escampant, en lloc de bé, l'escàndol de sa conducta.

(*) De la conferència inèdita *La defensa de la família*, llegida a Sabadell el mes de Març de 1920.

Jo voldria que consideressiu el judici que mereix als obrers aquest veritable paràssit, per culpa del qual la societat es veu compromesa i atacada per la crítica revolucionària, a la qual els malcasats, els rics ociosos i corruptes, i els malbaratadors del seu patrimoni, donen pasta i punt d'apoi.

R. RUCABADO.

Els suïcides i el joc

Als qui cobren diners del joc i es fan, per aquest fet, còmplices de les causes inductores al suïcidi de tants desgraciats, que cada dia els diaris reporten.

Una de les causes que dona més freqüentes víctimes [del suïcidi] son les pèrdues de consideració en els bens de fortuna i l'impossibilitat absoluta de satisfer els deutes en un moment determinat. L'experiència diària atestigüa amb quanta facilitat es perden fortunes colossals, ja pel luxe immodest i derrotxe en les despeses domèstiques, ja pels etzars del joc o per qualsevol contingència o accident imprevist.

La funesta passió del joc és de conseqüències encara més desastroses [que no pas el luxe]. En el sí de les famílies els individus de les quals s'hi entreguen, no hi ha tranquil·litat, ordre ni benestar, doncs que en llur afany de tenir diners acuden als mitjans més reprovats, que posen en el camí del presiri o del suïcidi. «Quantes vegades, exclama M. Guillon, no s'ha vist renovar la catàstrofe del jugador desenfrenat al qual res li quedava ja per perdre! Els seus amics eviten la seva presència; els terrors de l'esdevenidor venen a barrejar-se amb les engúnies del present; la seva muller i sos fills es veuen condemnats a morir de fam i de misèria; les portes dels calabossos estan a punt d'obrir-se per a rèbre-l...; aquestes fatídiques imatges atien en el seu cor totes les flames de l'infern. Arriben els acreedors, i un cadàver és l'únic que es pot entregar-los-hi» (1).

NARCIS SICARS I SALVADO.

«El suïcidio jurídicament considerado.»

Barcelona, 1902.

(1) A Monaco es realitzen cada any de 280 a 300 suïcidis. En una Memòria dirigida pel Comitè Internacional als Governos d'Europa indignada, es registren en el període de 1877 a 1885, 1.820 suïcidis en el reduït territori del Principat. Des de 1860 s'han realitzat [fins a 1902] dos mil sepel·lis.

Esguardant el mon

Anglaterra

Els empleats de tramvies

La Municipality Tramways Association (Associació de tramvies municipals) ha convocat recentment a Londres una conferència a la qual han assistit els delegats de totes les companyies de tramvies municipals d'aquella nació.

A l'Assemblea s'ha declarat que els Municipis no s'oposen a la setmana de 48 hores. La principal dificultat que, en la pràctica, priva a les Companyies d'establir la setmana de 48 hores, és la impossibilitat d'assegurar una explotació satisfactòria dels tramvies.

(De la Premsa anglesa.)

Estats Units

Unió d'empleats i d'obrers

L'Industrial Relations Association of America (Societat per establir relacions entre empleats i obrers) ha organitzat una assemblea per tal d'estudiar la col·laboració que poden oferir-se mutuament els obrers i els empleats.

M. Seger, president del Comité director de la United States Rubber Company, posà de relleu la necessitat de crear un organisme, que representi l'esforç col·lectiu dels empleats i dels obrers.

Tots els oradors es mostraren partidaris de propagar els ideals de la dita Associació i d'aconseguir que aviat sigui un fet la unió de tots els obrers, els manuals i els intel·lectuals, per a defensar conjuntament llurs interessos.

(Iron Age.)

França

Projecte de creació d'una Universitat del Treball.

El ministre del Treball ha suggerit la creació d'una Universitat del Treball a Lille. Per a fonamentar la seva proposició s'ha expressat així: Lille, que posseïx ja una Escola d'Arts i d'Oficis, un Institut Industrial, Escoles pràctiques de comerç i de indústria, Museus nacionals, deu pendre la iniciativa de agrupar, d'unir tots els esforços i crear un sol organisme, en el qual puguin donar-se els ensenyaments primaris, superiors i tècnics. No és admissible que un jove, privat de cultura, no pugui perfeccionar els seus co-

neixements. Si és una cosa noble socorrer els vells, també ho és ajudar els joves per a que siguin aptes per les necessitats de la vida.

Els industrials i els intel·lectuals han de col·laborar en aquesta gran obra a la qual jo ofereixo tota la meua protecció.

La proposició del ministre del Treball, ha estat acollida favorablement.

La nova institució serà fundada amb l'ajuda financiera de la ciutat de Lille i amb la cooperació de personalitats americanes, de les quals ha recaptat el concurs H. Labbé, director general de l'Ensenyament tècnic.

(De la Premsa francesa.)

Japó

Assemblea general de la Societat imperial d'Agricultura.

L'Assemblea general de la Societat imperial d'Agricultura (Teikoku Nokai) ha tingut lloc recentment sota la presidència de G. Shimura, director d'una banca de crèdit industrial (Nihon Kangyo Ginko).

El ministre d'Agricultura i de Comerç, pronuncià un parlament, declarant que era necessari assegurar al poble la alimentació necessària i restablir la «lei de l'arros» reclamada per la Societat imperial d'Agricultura. L'Assemblea proposà la creació d'un ministeri d'Agricultura independent, car els assembleistes creuen necessari que existeixi un Ministeri que s'ocupi únicament de qüestions agrícoles.

Es prengué l'acord d'augmentar el nombre de parcers que conreen les pròpies terres, car d'aquesta manera es poden resoldre les dificultats que existeixen entre els propietaris i els camperols.

Per assegurar als petits parcers el domini de les terres, la Societat imperial d'Agricultura proposa que l'Estat anticipi els diners necessaris per adquirir terres.

(Tokyo Asahi.)

Polònia

Els mutilats de la guerra

Els comerciants, els industrials i els agricultors, son obligats a admetre, si més no, un invàlid per cada 50 obrers.

Es obligatori presentar a les oficines del ministeri del Treball, una llista indicant el personal ocupat en cada indústria i detallant el nombre d'obrers invàlids que han estat admesos. Si la importància del treball ho permet, s'ha d'indicar també el nombre de mutilats que poden éser admesos.

(Recull de Lleis de la República polonesa.)

La humilitat i la supèrbia

En mig de dues petites muntanyes emergeix el poble de Valldaura, com un roquer en la gran planura del mar. Les muntanyes son verdes i en la solitud pasturen les vaques fent dringar els esquellins. A la font dels pastors s'hi troben cada matí en Joan i l'Enric. En Joan és fill d'un masover pobrisó i l'Enric és l'hereu del mas de les oliveres. Quan eren petits s'estimaven molt, però ara els anys han passat i l'Enric ha esdevingut un jove orgullós i insuportable. En Joan és amable, dòcil i humil. Malgrat la seva pobresa tothom l'estima i l'Enric en té gelosia. Ell voldria aconseguir l'admiració de tots els camperols. Tracte amb despreci als pobres i els humilia. Quan jo vulgui, exclama amb una gran vanitat, em casaré amb la pubilla més rica del poble! Tinc diners per a comprar la noia que m'agradi més. Un dia un pobre camperol anà a trobar-lo per a dir-li que no podia pagar l'arrendament de les terres, car la collita havia estat molt dolenta. Tot això son històries, li va dir l'Enric. A mi no m'interessa si heu perdut o no la collita. Em deveu una quantitat i jo haig de cobrar-la costi el que costi. El pobre camperol no contestà perquè coneixia la supèrbia de l'Enric. Un altre dia un pobre s'asseià vora el pou del seu mas, i ell en veure'l li digué que se'n anés lluny si no volia que el fes bastonejar. No en volem de pobres! En aquest poble els que no treballen no mengen! el pobre captaire, vellet i malaltís, se'n anà vers altres cases més hospitalàries.

En Joan, que presencià l'escena, s'averگونí de tenir un amic tan dur de cor.

—Perquè no ets més compassiu amb els pobres?

—Amb els ganduls deus voler dir. No en vull de pobrissalla.

—Ets molt cruel, Enric.

—Jo faig el que vui. No necessito l'esforç de ningú perquè soc ric.

—Ai, vanitós! No saps que Déu pot humiliar-te?

—Calla, hipòcrita. Si tú tinguessis diners faries el mateix que jo. Ara ets humil perquè ets un mort de fam. Ja sé que la gent t'estima, però jo t'avorreixo. Si m'estés morint de sed i tú em donessis un rajolí d'aigua, no el voldria. En Joan, molt emocionat li va dir: amic meu: perquè m'avorreixes si jo no t'he fet cap mal? Ja que no em vols, et deixo, però sàpigues que jo no et tinc odi i

que et perdono. Em perdones, respongué l'Enric! Així ja puc viure tranquil.

En Joan s'endinzà bosc endins. La soletat i el silenci de la muntanya l'aconhortaven dolçament. S'asseia sota el brancall esponent de les alzines i estenia la mirada enllà dels camps. El cel a posta de sol esdevenia sango-nent i les muntanyes llunyes blavejaven. Passaven els camperols pels camins solitaris, lacós i afadigats. En Joan esguardava el cel i li semblava que es trobava lluny dels homes. Quan parpallejaven en la immensitat del cel les primeres estrelles, retornava a casa. Caminava com un sonàmbol. Les ombres de la nit davallaven pausadament del cel i la terra s'enfosquia. En arribar a casa, el seu pare va preguntar-li: Joan, m'agradaria que em diguessis la veritat. Fa dies que et veig trist i fuges de la companyia de la gent. Es que estàs enamorat?

—Sí, pare.

—De qui, fill meu?

—Estic enamorat de Jesús. D'ençà que el senyor Rector em va deixar llegir els Evangelis, que no em puc treure l'imatge de Jesús del pensament. Quan vaig a la font, pel camí de les oliveres, em sembla que el veig orant a l'hort de Getsemaní i quan fosqueja i aixeca els ulls al cel diria que el veig entre mig de les estrelles... Si vos no m'haguessiu d'enyorar diria al Pare Ramon, que m'estima tant, si em volen al convent. Jo, pare, no hi faré res al món. No em plauen les coses mundanes. M'agradaria tant consagrar la meua vida a Déu! Viure només per Ell, per Jesús dolçíssim que estima tant els homes. Oh! que deu ser corprenedora la pau del convent. Què responeu, pare?

—Jo t'enyoraré, fill meu, però si Déu et crida primer es Ell que jo. Sigues frare si aquest és el teu desig.

En Joan li besà el front amb una gran emoció i restaren silenciosos una bella estona.

Aviat corregué la nova per tot el poble. Els camperols trobaren molt natural que es fes frare un jove tan entenimentat i espiritual. L'Enric, quan ho va saber exclamà amb una rialla burleta als llavis: en aquest poble no hi ha hagut mai cap sant i ara potser en tindrem un. En Joan és lo millor que podia fer. Un xicot inútil com ell no serveix per altra cosa que per passar el dia dient oracions i llatinades.

Al cap de pocs dies en Joan deixava el poble. El seu pare, l'acompanyà fins el convent. Fou rebut molt afectuosament pel Pare Ramon, guardià del convent, que coneixia les seves virtuts. El pare, abraçant-lo, li va dir:

fill meu et deixo, però ja ens retrobarem al cel.

En Joan era molt estimat pels seus companys. Tenia un gran cor i una gran intel·ligència. Passaven els anys i cada dia s'espiritualitzava més. Tenia els ulls clars i una rialla tan dolça als llavis, que inspirava una gran simpatia. Arribà el dia tan desitjat de dir la primera missa. El pare, vell i xacrós, hi acudí amb una gran alegria. El seu fill ja no era en Joan, sinó el Pare Evangelista de Valldaura.

L'església estava atapeïda de fidels. Celebrà amb una gran emoció. En arribar a la Consagració el seu cor ja no podia més. Alçà els braços tremolosament i mostrà al poble la blancor immaculada del Pa de vida que ell estimava tant. Fou un moment solemne. Ell no veia la blancor del Pa, sinó el mateix Jesús que el mirava dolçament... Estava tan abstret, que encara que s'hagués esfondrat l'església no hauria girat el cap. Un cop acabada la missa, el pare anà a abraçar-lo amb una gran emoció. Fill meu, li va dir, que deu estar contenta la teva mare que és al cel! Oh! si fos ara aquí, com ploraria! Les alegries també fan plorar, fill meu! Veus, ara ploro i en canvi tinc el cor alegre. Adeu. Prega per mí per a que ens puguem veure a l'altra vida.

Cada dia anava creixent més el prestigi del Pare Evangelista. La gent acudia a fer-li consultes i el seu confessorari es veia sempre plé de penitents. Era tan humà, tan emotiu i a la vegada tan assenyat, que els fidels el veneraven. Quan sortia a passejar els homes es llevaven respectuosament la barretina i el saludaven amb un gran respecte. Aconhortava els pobres i tenia una paraula amable per tothom.

Cada dia acudia al convent un estol de pobres i de roda camins. Els donaven un plat de sopa i els diumenges una almoïna. El Pare Evangelista, pregà al Pare guardià, que li deixés donar la sopa als pobres. Aquest accedí i cada mig dia, el bon frare, conversava afablement amb ells. Un dia acudí al convent un pobre brut i espitregat i en reconèixer al frare, amb un gran despit, llençà el plat a terra. Què feu, preguntà el P. Evangelista, estranyat d'aquella actitud. No vuis de tú, va dir el pobre. Ja et vaig dir un dia que primer em moriria de fam que menjar un troç de pa que vingués de les teves mans.

—Ah! ets l'Enric. Ets pobre i encara tens tanta supèrbia?

—Soc pobre, però soc lliure. Sembla estrany que accepteu un plat de sopa d'aquesta gent

tan dolenta... La sopa pels pobres i els bons talls per vosaltres. Els mendicants no comprenien l'odi d'aquell home brut i espellifat.

L'Enric, remugant entre dents, s'allunyà. Es va geure sobre l'herba amb el cor plé de ira i d'orgull. Havia perdut els diners darre els vicis, i s'estimava més correr món com un aventurer, que viure supeditat a un altre home. Jo m'haig de venjar d'en Joan, pensava. Cridà els captaires i els roda camins i els hi va dir que els frares tenien molts tresors i que calia cremar el convent per a fer fugir els frares i a apoderar-se dels diners. Alguns varen excusar-se, però els més desvergonyits varen accedir a posar-se a les ordres de l'Enric. A la nit saltaren el reixat i es reuniren al pati. Quan es disposaven a calar foc, la creu de pedra que hi havia al bell mig del pati llençà unes resplandors molt vives i es veié el Crist agonitzant, amb el cap coronat d'espines i el pit pantejant. Els captaires varen fugir espavorits. L'Enric era tan dur de cor que aquell miracle no li obrí els ulls a la fe. També molts homes presenciaren els miracles que obrava Jesús i no creien. I es que l'error i l'orgull ens entenebreixen els ulls.

Un matí el Pare Evangelista es trobava en la soletat d'una muntanya i sentí sanglotar un home. S'acostà al caire de l'abim i va veure en Joan que s'havia estimbat.

Arrapant-se a les bardisses arribà fins on es trobava en Joan, amb els peus i les mans ensangonats. T'has estimbat, li preguntà afablement el Pare Evangelista. Ets tú que vens a salvar-me? Que no em coneixes? Que no saps que et tinc odi? Alçat, li digué el bon frare, oferint-li la ma. Recolzat al seu braç i arrapant-se novament a les bardisses, aconseguí treure'l de l'abim. El portà a la font i li rentà les ferides.

—Perquè no em deixaves morir? No veus que Déu no em vol?

—No blasfemis. Ets tú que no estimes a Déu.

—Què vols que faci?

—Treballar com els demés homes. Treballant pots regenerar-te. No és cap vergonya viure del treball.

—Qui em voldrà a mí?

—Si vols jo et buscaré feina. Sigues humil, Enric. No veus que tú ni jo no som res. Déu és el nostre Pare i hem d'estimar-lo. La supèrbia és el pecat que Déu castiga més. Sigues bó, Enric. Si coneguessis el bon Jesús, l'estimaries. Tú m'has odiat sempre, però jo et perdono i desitjo el teu bé.

L'Enric es posà a plorar. Oh! plores, exclamà emocionat el bon frare! Aquestes llà-

grimes volen dir penediment. Gràcies, Jesús meu! Us heu mostrat, com sempre, generós amb els pecadors!

L'Enric besà la ma del Pare Evangelista, i un ocell, que aletejava sota del cel puríssim, cantà dolçament...

CIVERA.

La tasca expansiva de l'ACCIÓ POPULAR

Converses de Cultura Ciutadana

Prou que en els moments tràgics perquè ha atravesat la nostra Barcelona ha deixat sentir «Acció Popular» la seva veu pregonament cristiana cridant els germans a la pau, però aquella labor ponderada d'ensenyar al poble que tant gloriósament duia a cap des de la seva iniciació, va quedar estroncada en un ambient de violències i partits presos, ambient obertament contraposat a la serenor que tota obra cultural avant-suposa.

Avui, tot just quan la tranquil·litat acompanya els cors i la raó truca a les intel·ligències, «Acció Popular» es prepara ja a repenir el camí fressat en el començ i més a més de la propaganda social, en l'ample sentit del mot, per la paraula escrita, jamai abandonada, vol completar la seva obra difundint la cultura pel mitjà viu del verb.

Amb aital fi ha organitzat aquesta sèrie de converses, que es desencapellaran en un tó de familiaritat, lluny de tot encarcament acadèmic, responnent a una norma didàctica per al poble.

Es parlarà en elles de les obres de caràcter social, mai prou conegudes, que existeixen a Barcelona, i dels batecs de la ciutat mateixa, no oblidant tota idea o fet universal, que per això mateix pren carta de naturalesa a tot arreu. Els conferenciants seran en tot cas els mateixos homes que han plasmat i son ànima de llurs institucions.

Veieu, sinó, el programa: S'inaugurarà el diumenge dia 15 del present mes, parlant En Francesc Moragas i Barret, taumaturg dels números, de «L'obra social de la Caixa de Pensions», l'entitat que podríem dir el Banc del Poble. La segona conferència durà el ressò de l'homenatge que la ciutat mediterrània ha ofrenat al Geni Llatí, simbolitzat en el Poeta, Dant Alighieri, disertant en Manuel de Montoliu, de l'Institut d'Estudis Catalans,

sobre «El Dant com a patriota i ciutadà de l'Univers». Seguirà en l'ordre En López de Sagredo, coneixedor profund dels moviments socials del món, fent viure un concepte oblidat malauradament en nostres dies: «La justícia com funció social». En Puig i Alfonso, a qui per dessobre de tots els títols que ostenta li escauria el de *ciutadà honrat de Barcelona*, rememorarà en les anècdotes que ell diu «Del meu barri» aquell tarannà d'altíssima i estricta ciutadania de la vellúria. Una obra de patronatge social tant enlairat com és «La Protecció en la Infància», donarà a conèixer íntimament el senador del regne En Francesc Bartrina, per haver-hi esmerçat en ella amor i activitats. I finalment fóra un desig saber dos mots de l'engrandiment i expansió materials de les urbs, que trenca sos motllos esquifits, i vol guaitar el mar del cim del Montjuich i petjar la plana i la muntanya.

«Acció Popular pretèn que tots ens trobem en la l'amor a la Ciutat, que és penyora de germanor i progrés. Acudim-hi, doncs, si volem dur el nostre concurs a l'obra espiritual de pacificació.

JULI VILA ORTIZ.

Set famílies en un pis

Això ens deia tot astorat, com si fos cosa nova remarcable, un amic poc enterat del estat del conflicte de les habitacions a Barcelona. Es tan greu en la classe proletària, que no hi ha paraules amb que ponderar-ho.

Temps enrera va iniciar-se un grandíols projecte per afleblir el conflicte, ja que resoldre'l, per ara és bon xic difícil.

Hi prenen part en la grandiosa empresa econòmica-social totes les Societats d'aquest caràcter i fins les purament recreatives d'alta categoria.

Què s'ha fet per realitzar aqueixa obra de sanejament higiènic-moral?

A Bilbao son més pràctics els projectistes. Allí s'han construït en pocs anys barris enters de cases barates. Ara es va a constituir una «Cooperativa d'Habitacions» per a edificar 28 cases econòmiques amb 384 pisos, mentres que la infatigable «Junta de Cases Barates» es prepara per a fer, amb poc temps, 150 cases més. I les que porta fetes! Aquí, ara per ara, anem fent projectes i cases... pels rics.

Els pobres ja s'accontenten amuntegant-se en pisos convertits en casernes.

Any nou, vida eterna

Tothom diu: any nou vida nova, volent dir que la frescor i novetat de l'any es ocasió bona i estímul per a esmenar les errades i redreçar els camins torts.

Nosaltres hem de dir això, i quelcòm més que això encara. Obrir la porta de l'any nou a una vida de major puritat, d'humilitat més seriosa, de més afinada rectitut, tot això no es prou.

Aquest moment d'intròit es també el punt on escau millor una professió de fe. No basta la disposició subjectiva a la vida més perfecta cal una reiteració de fidelitat a la Norma objectiva de perfecció.

Cada any que comença es com una nova naixença de l'home. També es pot dir que es nova naixença de un periòdic. En dir *vida nova*, es demana cadascú: i jo, per a què visc?

Mai com avui cal a tot-hom sinceritat i claretat. Mai com en èpoques tèrboles i sanguinaries, cal fer al poble l'homenatge i el servei de la presentació franca, lleal, complerta.

Així, doncs, nosaltres renovellkm nostra professió de fe en la Doctrina Cristiana, no sols perquè era la dels nostres pares, sinó perquè es LA UNICA VERITABLE, i vet'aquí que en l'inauguració de l'any 1922, sedejant com està el mon d'obres de caritat, hem de retreure aquella lligó on son les Obres de Misericordia i, obrers que som de l'esperit, complir les Obres de Misericordia espirituals:

La primera: ENSENYAR A QUI NO SAP.

La segona: DONAR BON CONSELL A QUI EL NECESSITA.

La tercera: CORRETGIR AL QUI VA ERRAT.

Les tres primeres, de les set, son tot un programa periodístic. D'un periodisme entès com a obra de misericordia. Així sigui el nostre.

Difondre la Eterna Doctrina, repetir els Eterns Consells, corretgir segons la Eterna Rectitut. Any nou? Doncs, viure segons eternitat. Perquè res es nou ni vell; res antiquat ni modern, cap cosa es de moda, cap cosa es rancia al davant de la Norma Suprema. No més hi han actes ajustats o desajustats a l'Ordre Etern de les coses.

La «Lliga de compradores»

Vetaquí una entitat que ha complert la seva tasca i pot mirar-se sens recansa la seva actuació i felicitar-se dels resultats obtinguts. Quasi bé pot dir-se que els ha vist tal com mai podia somniar-los: el treball de la dona ben retribuït, la jornada del mateix reduïda, les condicions dels obradors o tallers millorades, les consideracions personals en augment, el decor de les noies més respectat...

Al costat d'aquesta realitat tant brillant hi ha encara aspiracions a satisfer per raó de circumstàncies. Per això les benemèrites dames que fundaren i sostingueren amb tant d'entusiasme i de bon encert la *Lliga de Compradores*, han de prosseguir en la seva fecon-

da tasca amb el mateix zel i el necessari esforç.

Al costat del que cal fer per a completar i enfortir l'obra especial de la *Lliga* i donar-li caràcter definitiu (i la tasca és llarga i no pas fàcil), ens atrevim a indicar-ne un altra no menys noble i indispensable:

Cal evitar les exhibicions poc correctes de moltes botigues.

Cal procurar que es doni a les dependentes tota mena d'atencions.

Cal que el comerç que no enganyi a ningú, siguin premiats amb una parròquia bona i nombrosa.

Veus aquí un nou camp per a l'acció reformadora i regeneradora de la meritíssima *Lliga de Compradores*.

J.

Les terres avayres

PLANYS D'UN PISTOLER

D'ençà que no puc matar no puc viure

La gran tirada de CATALUNYA 80
CIAL es una penya de l'èssia del
seus annuà

La gran tirada de CATALUNYA 80
CIAL es una penya de l'èssia del
seus annuà

Les terres avares

Jo les he tornades a veure de nou les terres avares, que posen a prova l'esperit de treball de l'home i l'amor a la casa pairal. Terres roquices i enesprades, rogenques com sang o grises, d'una trista grisor. No hi creix l'herbei, i quan plou l'aigua xarbota, enduent-se'n la mica de terra bona. La tradició hi ha junyit alguns pobles, que per treure-n'hi el suc ha posat a prova llur esperit de treball i l'amor a la cendra del seus. El cep s'hi aguanta heròicament, no hi creix dos pams el blat i el bestiar s'hi torna ronyós. I la pobre gent hi mena una vida misèra i primitiva.

La majoria d'aquests pobles daten de la Reconquesta. L'esperit d'independència i l'agressivitat a l'invasor els menaren als serrats asprius. Ací dalt les necessitats del viure dures, els corboren dolorosament sobre la gleba roquissa per treure-n'hi el suc de llur nodriment. Casalots de paratge, guaites altívols, vilatges al cantell del cingles, per obirar l'enemic de lluny, avui son aquestes basardoses cases de pagès o poblats de muntanya, esplugues de misèria o sordidesa, que entristiu l'esperit del vianant errabund.

En els punts que la propietat és agave llada, la lluita social agrària és on ha prés formes més violents, com diré un dia, Déu volent. Enlloc el sabotatge s'ha mostrat més diabòlic. El renec hi brunz esfereïdor. I la gent és eixuta d'esperit cristià, com una llicorella.

En altres indrets d'aqueixos mateixos tòcs, la propietat és repartida. La gent no ha tingut ocasió de barallar-se. Convençuts per experiència pròpia que no poden arrencar de la terra tot el que els cal, van abandonant la casa i tot el seu. Pocs s'en troben que vulguin incorporar-se'n a qualsevulga condició.

La qüestió social en aquests punts, no és de fàcil solució. Dintre d'ella hi han problemes morals terribles, polítics i econòmics. Llevat d'algun que altre tombant, el conreu de la terra reix anti-econòmic. La vinya plantada avui amunt dels serrats, perquè la que mata la filoxera produïa, no és de cap gràs rendiment, car ho absorbeixen tot els insecticides i els jornals per l'aplicació d'aquests, de tot el qual n'era franca aquella altre. Els cereals, en altres encontorns, reixen igual. Els manquen fems propis abastament, i els adobs químics els surten massa onerosos pels ports, car a la major part d'aquests vilatges han de tragar-los-hi a bast.

La cria de bestiar forçosament deu ésser reduïda: manquen pasturatges d'aquells que al Pirinèu Nostre Senyor prodiga al pagès tant generosament. I per tota via de comunicació, només corriols de ferradura i lluny dels nuclis de transacció i proveïment, la vida deu ésser dura a la força; els productes de consum, cars, i els de producció, poc remuneradors.

Aquests vilatges donen el contingent més nombrós d'analfabets. En molts, no hi han mestres; en altres, sí, però fan vagues tot l'any. Els fills dels muntanyencs no s'atencen a l'escola. Viuen lluny, i la poca aviditat d'aprendre no els desvetlla el sacrifici de caminar unes hores cada dia i soportar les inclemències del temps. La llengua poc entenedora d'alguns d'aquests mestres, encara els minva més l'afecte.

Lluny, igualment, de l'Iglésia, i sense aquella fe que arrenca les muntanyes, son creients, però no practiquen. El zel del sacerdot solitari i la misericòrdia de Déu els fan morir en l'Iglésia. Sense metges, se consumeixen sordidament, sovint, d'una manera indigna del ésser racional. En aquests cims o planelles altívols, el campanar és l'únic senyal de civilització.

Per això els que depenen d'un amo, a la fragor primera del sindicalisme revolucionari li han plantat cara, creient-se que aquell tenia la culpa de tot. Els que no depenien de ningú, al primer convit del materialisme a la vida folgada han emigrat, abandonant la llar que veïé el parteratge de centenes de generacions i les terres que begueren la suor avarament de totes elles. Qui sap si l'abandó complert d'aquestes terres és la més òbvia i cínica solució als problemes que plantegen el poblar-les i conrear-les.

En acabat, Nostre Senyor, amb el seu alè divinal, pel temps dels temps, tornaria a forni-les d'arbreda selvatana, i sabriem si només les creà per canalitzar-hi els vents i congriar-hi les pluges que han d'esbargar la fecondació per les grasses terres fondes.

ANGEL GRAU.

Tot bon subscriptor de CATALUNYA SOCIAL divulga, propaga, expandeix les seves doctrines i ens aporta nous subscriptors i anunciants.

La gran tirada de CATALUNYA SOCIAL es una penyora de l'eficàcia dels seus anuncis.

Els anuncis immorals

Alguns diaris admeten sense escrúpol anuncis gràfics declaradament pornogràfics. Ja sé que ens diran que el negoci és el negoci, però creiem sincerament que no haurien de deixar-se imposar pels anunciants. No sabem comprendre quina necessitat hi ha d'anunciar els articles valent-se de gràfics incorrectes. Es que volen suposar que la gent s'hi fixa més? No sabem si és aquest el motiu, però un diari seriós no deu acceptar un anunci per ben pagat que sigui si no es correcte. Si l'anunciant perquè paga té dret a ofendre la majoria dels llegidors del diari, llavors la moral es converteix en una cosa molt elàstica. Ja sé que els *avençats* que es tutegen amb la pornografia, ens diran que som uns pobres reaccionaris, unes ànimes migrades que tenim un trist concepte de la llibertat. Però es que aquests senyors, que així raonen i opinen, creuen que hi ha d'haver bel-ligerància per la pornografia?

Ens fan massa honor de considerar-nos els únics defensors de la moralitat. Per la gent avançada tot es permès. Es a dir, tot no: es permès únicament el mal. Nosaltres creiem que la moralitat és com la higiene: havem de defensar-la tots. Si algú l'ataca pitjor per ell. Es que li fa horror la netedat.

Els diaris han publicat un anunci gràfic d'una casa estrangera, en el qual s'hi veu una dona amb les cames enlaire sostinguda per dos senyors elegants que han begut més del que calia. Es un dibuix dolent i repugnant. No comprenem que per anunciar una marca de xampany, hi hagi necessitat de publicar un gràfic tan indecorós.

Hem vist també un altre anunci d'una casa de mobles en el qual s'hi reproduïx una cambra amb un llit i una dona en camisa que se'n va a dormir. Es que per anunciar una casa de mobles, és necessari llevar els vestits a una dona?

Si ens tornem tan realistes, no sé el que faran els comerciants per anunciar llurs articles. Es que creieu que això no té importància? Nosaltres opinem que en té molta, perquè revela en el públic un gust estragat, car del contrari no ho toleraria. A poc a poc el materialisme va fent via.

I què direm dels anuncis que en poques paraules son una revelació tristíssima, de que hi ha gent que no sap de quin color és la vergonya? Es decorós que en un diari seriós, llegit per persones decents, s'admetin anuncis de *senyores soles* i de *jóvenes bien parecidas* que demanen mútua protecció? Es que és tolerable que per una quantitat con-

vinguda es puguin anunciar negocis indignes? Abans aquesta mena d'anuncis el admitia únicament cert diari que té la dèria de menjar capellans, però ara els admeten també altres diaris que tenen una història brillant en el periodisme català.

I què direm d'aquests comerciants que exposen als aparadors un maniquí amb roba interior? Es això correcte? Es que una cotilla o una camisa colocada damunt d'un maniquí augmenta de valor? Es ben sensible que la gent perdi l'enteniment. Tot això és falta de sentit comú.

Darrera d'una cosa en vindrà un altra i a poc a poc ens anirem *europèitzant*, i serem més irreflexius i més frívols que els mateixos que ens imposen les seves modes.

Senyors comerciants, una mica de seny! Senyors anunciants, una mica de pudor!

No compreneu que el tenir gust i fer les coses ben fetes és en benefici de tots?

I vosaltres, diaris honrats, com podeu admetre anuncis i gràfics que son declaradament immorals i serveixen per accentuar més aquest mal tan estès i tan greu que es diu materialisme?

Paraules d'en Balmes a meditar actualment

Hi han temps mes dolents que els de revolució

Grans son els infortunis que acabem d'indicar (revolucions i guerres, internacionals o civils) però damunt de tan terribles mals encara n'hi han de més terribles. I son aquests mals quan la vida intel·lectual i moral dels pobles es atacada en sa mateixa arrel, quan en mig de les delícies de la pau, de la prosperitat dels interessos materials, i de l'enganyosa il·lusió produïda per un factici augment de les forces de l'Estat, es destrueixen les creencies religioses, s'extravien les idees morals, s'enerven els ànims amb goigs voluptuosos, es nodreix un orgull desmesurat, es fomenta la vanitat, afluint-se així tots els llaços socials i domèstics, entronitzant-se el culte dels interessos materials, divulgant el vici amb la prostitució de les belles arts, substituint a la virtut l'egoisme, als sentiments nobles i elevats la mesquinesa i viltat de passions astutes i rastres.

«*Todavía hay tiempos peores que los de la revolución*». «La Sociedad». T. II. (1843), p. 283, etc.

La força de les armes no resol les qüestions socials

Les lamentables escissions que s'han vist en aquesta capital, s'haurien pogut tal volta evitar, sortint al pas a les causes que les motivaven; cosa tant més de bon fer en quant que per fortuna les classes pobres, si bé sofrien algunes privacions, inseparable patrimoni de la seva posició desgraciada, estaven emperò molt lluny de trovar-se sumides en aquella espantosa misèria que afligeix a les d'altres països... Perquè, no basta sotjugar amb la força de les armes: es necessari exercir ascendent sobre els esperits, convenent l'enteniment, captivant el cor i obligant-li a reconèixer els beneficis, a força de dispensar-ne de grans i en crescut nombre.

«*Cataluña. Consideraciones sobre la conducta que deben observar las clases ricas con respecto a las pobres*». «La Sociedad». T. 1. (1843), p. 242.

En nostre concepte el mitjà d'oposar-se als inconvenients que per als amos puguin portar les associacions dels operaris, es sortir al encontre de les necessitats a la satisfacció de les quals se les destina. Sens dubte que el més senzill i el més breu es valdre's de la força, resistir amb l'auxili d'ella a quant directament o indirectament s'encamini a imposar condicions als amos, no parar l'atenció tant sols en les causes que produeixen l'inquietut i el malestar, i empenyar-se en no veure els mals, o en no posar-hi remei després de vistos; però la raó i l'experiència ensenyen que un sistema semblant es poc a propòsit per a consolidar una situació, i que lluny d'extirpar el gèrmens de discòrdia no fa més que multiplicar-los i avivar-los.

«*Barcelona. Relaciones entre fabricantes y trabajadores*». «La Sociedad». T. 4. (1844), p. 152.

D'ací i d'allà

Va esclatar una bomba a l'edifici de la Confederació General del Treball de Lisboa.

Algún atemptat reaccionari burgès, no?

Puix no, senyors; era només que s'havia esbotzat un dels molts artefactes que els sindicalistes tenien preparats, segurament per implantar raonable i serenament una nova llei de patí arcadiana... ara que a deshora se'ls hi va reventar l'article primer.

***

Amb motiu d'aquestes darreres festes s'han

venut a Nova York licors per valor de cinc milions de dòlars.

Això malgrat existir a aquella nació una llei prohibint la venda d'alcohols, que se'n diu la *lleï seca*. Però es veu que el vici de beure està a la *Seca*, a la *Meca* (amb permís de Naham) i a la *Vall d'Andorra* (visca la república!).

***

El tímid comte de Limpias ha dimitit l'alcaldia de Madrid, ocupant-la un fill d'En Romanones, el marquès de Villabràjima.

Una de les primeres mides que aquest novell president del Comici madrileny té en projecte és conseguir per a l'Ajuntament les *dècimes*.

No cal que es confonguin amb les que els petits fills de família diuen en aquestes festes als seus papàs. Son unes *decimetes* que no se les treurà ja més del damunt el poble. Tota la vida en plena convalescència!

***

A un cinema de Valladolid el públic es va amotinar perquè no els van donar sencer tot un *film* que estava anunciat.

Tenien raó el protestataris. On se va a parar tenir dret a 3.000 metres i servir-los-hi tres o quatre canes només. Això és de fraudar en la mida.

Si la majoria de les senyores que es veuen per aquests cinemes de per aquí, fossin tant escrupuloses en exigir a ca la modista que els servissin els trajos ben pamats, no patirien fred a l'hivern, ni es torrarien a l'estiu, i segurament no protestarien per dos o tres centímetres de pel·lícula.

***

Els compte-correntistes de la Banca Italiana di Sconto que es van creure atrapatats amb la suspensió de pagaments d'aquell establiment financer, van anar-se'n cap al Govern civil de la província a protestar, havent-los de contestar que en aquella casa no els atenyien aquests afers.

***

Es necessita ser provincians i tenir ganes de molestar. Qualsevol dia aniran a la casa del Pla de Palau a cercar-hi minyona, ara que van tant escases, com si tinguessin obligació d'obrir Agència.

***

Es parla de nomenar a En Lerroux acadèmic de la Reial Acadèmia de la Llengua Espanyola.

Ja ens veiem a D. Alexandre *limpiando, fijando i dando esplendor*. Sobre tot el que li convé és la primera funció ara a les darreries de la seva vida política.

***

A la sessió celebrada pel Consell Econòmic Superior de Moscou s'ha declarat pel propis interessats la debacle del sistema comunista implantat pel Govern soviètic, acordant una intel·ligència amb els països burgesos per poder sortir de la bancarrota econòmica.

Com és natural s'ha parlat també de l'ajut que els obrers de tot el món afiliats a la Internacional de Moscou podien prestar als seus germans famolencs russos.

Un valencià conegut meu, aferrat comunista, que ven taronges al moll, em deia amb motiu d'això l'altre dia: —Sí, sí, la Internacional de Moscou *iché! mos cou la bochaca de tant que ens la rasquen.*

NOTICIARI

Al Saló de Cent de Casa la Ciutat va tenir lloc el repartiment de premis a la Virtut i al Treball otorgats en el Concurs anyal que convoca la Societat Econòmica d'Amics del País. Els premis foren nombrosos i molts d'ells importants.

—En una exhortació col·lectiva, els Prelats de l'Arxidiòcesis de Sevilla posen en guàrdia el jove contra la plaga del neutralisme en les associacions de tota mena—culturals, deportives, científiques, literàries,—abogant per a que siguin catòliques, com és natural.

—La Junta local de Reformes Socials de Barcelona, a instàncies reiterades d'un important sector del Comerç de la Ciutat, declara que els acords adoptats per l'esmentat organisme en les sessions de 3 d'Octubre i 20 de Novembre de 1918 estan en ple vigor, ja que s'adoptaren en virtut de la facultat conferida a la Junta per l'article 2 de la llei de 4 de Juliol de 1918 i no han estat modificats per cap disposició o acord posterior.

Es d'advertir que els acords relatius a horari publicats per la J. L. R. S. no afecten les especialitats comercials esmentades en l'article tercer de la dita llei de Jornada Mercantil, especialitzades, l'horari d'obriments i tancament dels quals fixaran les representacions gremials sentint a la dependència interessada o en altre cas els Comitès paritaris respectius autoritzats pel R. D. de p4 d'Abril de 1920.

—El ministre del Treball disposa de R. O., que correspon a la Comissió Mixta la facultat de fixar l'hora d'obrir i tancar els comerços de Barcelona i d'aplicar les sancions corresponents.

—La Junta de Protecció a la Infància, com

més treballa, més feina té. I com més feina, més despeses.

Això vol dir que en aquesta activíssima actuació—redemptora dels infants—per part de la J. P. I., deu respondre-hi tothom que pugui amb ses almoines i amb sos encoratjaments.

Es una obra que com més se la coneix més se l'estima, i com més s'estudia, més se l'admira.

Femnos-hi tots a protegir-la fins que pugui operar amb tots els medis necessaris per a deixar neta a Barcelona de la plaga dels infants abandonats.

—La crisi que hi ha a la zona minera de Bilbao tendeix a agreujar-se.

Molts patrons s'han dirigit als seus obrers proposant-los per a solucionar el conflicte, l'augment de la jornada de treball o la reducció de jornals.

Els obrers es neguen a tota transacció i els patrons estan disposats a para en el cas que no s'avinguin a una fórmula de concòrdia.

—A l'Argentina s'ha emprés una creuada contra la pornografia.

—A l'Anglaterra els obrers sense treball arriben quasi a l'esgarriosa xifra de un milió 250.000.

Aquí, a Espanya, per ara, els obrers parats no arribaran ni le dècima part, però ja comença aquest calvari..

—Els ferroviaris del carrils de Medina i de Salamanca a Portugal, s'han declarat en vaga perquè no se'ls atenen les seves previsions.

També es tem que segueixin el seu exemple els empleats d'altres línies.

Serà una consigna?

CONVERSES DE CULTURA CIUTADANA

organitzades per ACCIÓ POPULAR

Primera sèrie

: INAUGURAL :

L'obra social de la Caixa de Pensions, per Francesc MORAGAS, director de la C. P. i membre del Consell Tècnic d'«Acció Popular»

Diumenge, dia 15 de Gener, a les 6 de la tarda, a l'estatge d'«Acció Popular».

Carrer Baix de Sant Pere, 1, 3 i 5

CASA DEULOFEU

GRANDIÓS ASSORTIT EN CAMI-SERÍA, CORBATERIA I GÈNEROS DE PUNT.—ESPECIALITAT EN CAMISES I PIJAMAS A MIDA.—CONTINUAMENT GRANS NOVETATS.
::: PREUS BARATÍSSIMS :::

Plaça Sant Jaume, 3
I carrer del Call, 30 **Barcelona**

CATALUNYA SOCIAL SURT ELS DISSABTES

Un any. . . . . 8 ptes.
Sis mesos . . . . . 4 »
Cada número . . . 15 cèntims.

ANUNCIS A PREUS ECONÓMICS

— Hi han Sindicats catòlics-agraris que van en decadència. —
¿Per què? Perque els seus directors no han llegit l'obra del P. Chabaud

Sindicatos y Cajas Rurales

Compreu-la i llegiu-la. — De venta a ACCIÓ POPULAR. — Preu: 8 pessetes

LAMPISTA Falta bon remendista

Mercat, M, SARRIA

GANGA: Es ven un magnífic **CHARRON** a preu molt baix, am dos carroceries

— Daràn raó: ACCIÓ POPULAR, Baix Sant Pere, 5, Barcelona. —

SERVICIOS DE LA COMPAÑIA TRASATLÁNTICA

Línea de Cuba Méjico.—Servicio mensual saliendo de Bilbao el 17, de Santander el 19, de Gijón el 20 y de Coruña el 21, para Habana y Veracruz. Salidas de Veracruz el 16 y de Habana el 20 de cada mes, para Coruña, Gijón y Santander.

Línea de Buenos Aires.—Servicio mensual saliendo de Barcelona el 4, de Málaga el 5 y de Cádiz el 7, para Santa Cruz de Tenerife, Montevideo y Buenos Aires; emprendiendo el viaje de regreso desde Buenos Aires el día 2 y de Montevideo el 3.

Línea de New-York, Cuba, Méjico.—Servicio mensual saliendo de Barcelona el 25, de Valencia el 26, de Málaga el 28 y de Cádiz el 30, para New-York, Habana y Veracruz. Regreso de Veracruz el 27 y de la Habana el 30 de cada mes con escala en New-York.

Línea de Venezuela-Colombia.—Servicio mensual saliendo de Barcelona el 10, el 11 de Valencia, el 13 de Málaga, y de Cádiz el 16 de cada mes, para Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, Puerto Rico y Habana. Salidas de Colón el 12 para Sabanilla, Curacao, Puerto Cabello, La Guayra, Puerto Rico, Canarias, Cádiz y Barcelona.

Línea de Fernando Póo.—Servicio mensual saliendo de Barcelona el 2, de Valencia el 3, de Alicante el 4, de Cádiz el 7, para Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma y puertos de la costa occidental de Africa. Regreso de Fernando Póo el 2, haciendo las escalas de Canarias y de la Península, indicadas en el viaje de ida.

Regreso de Fernando Póo el 2, haciendo las escalas de Canarias y de la Península, indicadas en el viaje de ida.

Línea Brasil-Plata.—Saliendo de Bilbao, Santander, Gijón, Coruña y Vigo para Río Janeiro, Montevideo y Buenos Aires, emprendiendo el viaje de regreso desde Buenos Aires para Montevideo, Santos, Río Janeiro, Canarias, Vigo, Coruña, Gijón, Santander y Bilbao.

Además de los indicados servicios, la Compañía Trasatlántica tiene establecidos los especiales de los puertos del Mediterráneo a New-York, puertos Cantábrico a New-York y la Línea de Barcelona a Filipinas, cuyas salidas no son fijas y se anunciarán oportunamente en cada viaje.

Estos vapores admiten carga en las condiciones más favorables y pasajeros, a quienes la Compañía da alojamiento muy cómodo y trato esmerado, como ha acreditado en su dilatado servicio. Todos los vapores tienen telegrafía sin hilos. También se admite carga y se expiden pasajes para todos los puertos del mundo, servidos por líneas regulares.

LEGIA

CONEJO

REHUSAR BOTELLAS MAL TAPADAS

Academia Cots

FUNDADA EN 1879.—C. ARCHS, 7, pral.
(Travesía de plazas Santa Ana y Nueva)

CENTRO DE ENSEÑANZA, ESENCIAL-
MENTE PRÁCTICA, DE COMERCIO

Reforma de letra, Ortografía, Correspondencia comercial, Documentación, Prácticas de escritorio, *Mecanografía*.—Cálculo mercantil y Teneduría de libros por partida doble, aplicados a toda clase de empresas incluidas la *Banca y Bolsa*.—El Título de Tenedor de libros, previos exámenes por peritos y profesores mercantiles. *Clases especiales para señoritas*.—Practical of School Languages (Lenguas vivas) por profesores extranjeros y por métodos modernos puramente prácticos.—Taquigrafía.—Geografía comercial. Lenguáfonos.

304 (05) (46.71) Gr.

GRANS MAGATZEMS JORBA

MANRESA-BARCELONA-BRUSEL·LES

ELS MES IMPORTANTS
:: DE CATALUNYA ::

ELS QUE VENEN MES,
:: I MES BARATO ::

CONTINUAMENT ES REBEN LES MES ALTES NOVETATS
EN CAMISERIA, LLANERIA, SASTRERIA, SOMBRERERIA,
SABATERIA, JOIERIA, ETZ.

PREU FIXE

EUCOLOGI DE LA MERCÈ

PUBLICACIÓ DE LA

LLIGA ESPIRITUAL DE MONTSERRAT

Rústega. . . . . 2'25 pessetes. = Rellugat. . . . . 3 pessetes

Es ven a «Acció Popular», Baix de Sant Pere, 5

Almanac Mariá Benedictí per a l'any 1922

PREU: 60 céntims

Es ven a ACCIÓ POPULAR

Manual de la Peregrinació Eucarística Al Santíssim Misteri de Sant Joan de les Abadesses

Publicació de la Associació Gregoriana

Preu: 1'25 pessetes

Es ven a "Acció Popular"